

Report on Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University

Student:	Bc. Tereza Baumannová
Advisor:	Mgr. Magda Pečená, Ph.D.
Title of the thesis:	Vplyvy reformy českého zákona o insolvenčních (predovšetkým zavedenie oddlženia) na české retailové finančné trhy

OVERALL ASSESSMENT (provided in English, Czech, or Slovak):

Please provide a short summary of the thesis, your assessment of each of the four key categories, and an overall evaluation and suggested questions for the discussion. The minimum length of the report is 300 words.

Short summary

Předložená diplomová práce zkoumá, zda legislativa insolvenčního řízení, specificky možnost oddlužení (vyhlášení zavedení oddlužení, účinnost, novelizace) má vliv na retailový trh s úvěry, specificky bankovní trh. Autorka testuje, zda došlo při změně legislativy (zavedení, účinnost a novelizace) k změně v objemech úvěrů či RPSN. Jako kontrolní skupina je vybrána Slovenská republika, kde se legislativní změny nekryjí s časovými obdobími změn v ČR. Na práci velmi oceňuji propojení nefinančního (právního rizika) s finančními parametry.

I když je téma stále aktuální, postrádám v práci více kontextu. V současné době je ca 110 000 fyzických osob či živnostníků v oddlužení s průměrnou výší závazku ca 660 000 Kč (jiné veřejně dostupné zdroje uvádějí kolem 500 000), celkový objem je tak ca 72 Mld. Od roku 2008 bylo v rámci oddlužení zapláceno 80 Mld Kč. I sama autorka uvádí na str. 16, že celková hodnota přihlášených pohledávek za celé období 2006 – 2021 je 101 mld Kč. Zároveň je aktuální expozice bankovního sektoru vůči obyvatelstvu ca 2 000 mld. Kč (z toho ca 290 mld spotřebitelské úvěry a ca 1 650 mld úvěry na bydlení (06/2022), ARAD). Zároveň u úvěrů na bydlení představují 94 % hypotéky, jejichž pravděpodobnost selhání je 0,7 % (04/2022). Jelikož se jedná o úvěry kryté hodnotným kolaterálem (s určitým LTV při poskytnutí), který je v případě problémů dlužníka se splácením realizován, banka v tomto případě nespekuluje na parametry oddlužení, resp. není to to, co banku zajímá. Kromě toho klient s hypotečním úvěrem a adept na oddlužení jsou v praxi disjunktní množiny (s výjimkami, samozřejmě).

U ostatních defaultních úvěrů (spotřebitelských úvěrů) dochází v bankách často k prodeji (pravidelně jsou prodávány celé balíky těchto úvěrů). V době procesu oddlužení banka již zpravidla není věřitelem, nicméně je zřejmé, že podmínky oddlužení mohou do jisté míry reflektovat diskont, za který jsou odprodávány. Ze své krátké praxe v organizaci Člověk v tísni, která je neziskovou organizací se státní akreditací pro podávání návrhů na oddlužení, a dle mých zkušeností jsou *bankovní* úvěry v jednotlivých případech žádostí zastoupeny minimálně.

V práci tak postrádám zasazení oddlužení do kontextu a především očekávání autorky ohledně ekonomických implikací, jak a do jaké míry změny v oddlužení mohou ovlivnit úvěrový trh (čekáme změny na straně nabídky úvěrů, jejich podmínek (a proč), nebo čekáme změny na straně poptávky od klientů?) a především kdy tyto změny čekáme (jaký časový horizont testujeme?).

Zároveň vím (z mé zkušenosti v ČvT), že podávání návrhů na oddlužení je spojeno s nejistotou, jak soudy budou vykládat „měkký“ požadavek na splacení minimálně 30 % pohledávky (zrušen tvrdý požadavek na min 30 % pohledávky do 5 let), tj. některé parametry, výhodnost pro dlužníka, časový rozměr pro věřitele apod. získají jasnější obrysy až

Report on Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University

Student:	Bc. Tereza Baumannová
Advisor:	Mgr. Magda Pečená, Ph.D.
Title of the thesis:	Vplyvy reformy českého zákona o insolvenčných (predovšetkým zavedenie oddženia) na české retailové finančné trhy

s odstupem času, až se zaběhne soudní praxe. Nebude tedy případný vliv na objemy úvěrů možné sledovat až časem? Stejně tak oddlužení může trvat poměrně dlouho (několik měsíců) a vstup do oddlužení není zadarmo (aktuálně 4 840 Kč na jednotlivce), pro mnohé je to neřešitelná podmínka a tak čekají na akreditovanou organizaci, která návrh vypracuje zdarma. Čekací doby se již počítají na mnoho měsíců. Jak tedy podle autorky tento proces ovlivňuje trh úvěrů, přes jaké kanály, v jakých časových horizontech a proč.

Diskuse závěrečných výsledků a jejich interpretace je velmi omezená, práce je při shrnutí výsledků pouze technicistní, bez ekonomického přesahu a v tom spatřuji hlavní nedostatek práce.

Methods – Použité metody jsou relevantní předložené analýze

Literature – Neidentifikovala jsem nedostatky v literatuře

Některé nejasné formulace, nejasné zdroje, popisky a formát grafů,

- např. str. 26 – ECB nám nedává návod, jak řešit problémy s vysokými NPL. Kromě toho je zřejmé, že existuje velké množství zemí, které s NPL problémy nemají (včetně ČR). Zároveň není cílem banky NPL minimalizovat, ale měřit a řídit (existují banky s legitimním business modelem investic do rizikovějších projektů) . Nejnižších NPL by bylo dosaženo při nulovém poskytování úvěrů. Pokles NPL v průběhu posledních let (před covidem) byl primárně dán velmi dobrou ekonomickou situací.
- dále např. Str. 22 – nesmyslně průměrný “meziměsíční přírůstek 189 procentních bodů” a podobně dále
- Str. 28 – BAPCPA – zde hovoříme o zkušenosti z USA ? jakého období se týká ?
- Str. 32 i dále – popis grafu, v „RPMN úverov domácnošiam - sadzba (% p. a.) 2005 – 2020 (v mil.)“ proč se tam vyskytl ukazatel v mil. ?
- Str. 38 v popisku udává REPO sazbu do 2022 a ta stoupla až na 7 %, proč je poslední část grafu blízko nuly ??
- Grafy nejsou číslované
- Str. 17 – nejasné období (2007 nebo 2008),

Výsledky analýzy Ouroriginal/Urkund neindikují podobnost s jinými texty, kromě těch, které jsou uvedeny se zdroji.

Diplomová práce je přijatelná, splňuje podmínky pro diplomovou práci na IES, Fakulty sociálních věd UK, doporučuji ji k obhajobě a vzhledem k nedostatkům uvedeným výše navrhuji hodnocení C.

Report on Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University

Student:	Bc. Tereza Baumannová
Advisor:	Mgr. Magda Pečená, Ph.D.
Title of the thesis:	Vplyvy reformy českého zákona o insolvenčných (predovšetkým zavedenie oddĺženia) na české retailové finančné trhy

SUMMARY OF POINTS AWARDED (for details, see below):

CATEGORY	POINTS
Contribution (max. 30 points)	15
Methods (max. 30 points)	25
Literature (max. 20 points)	20
Manuscript Form (max. 20 points)	11
TOTAL POINTS (max. 100 points)	71
GRADE (A – B – C – D – E – F)	C

NAME OF THE REFEREE: Mgr. Magda Pečená, Ph.D.

DATE OF EVALUATION: 31.8. 2022

Digitally signed (31.8. 2022)
Magda Pečená

Referee Signature

EXPLANATION OF CATEGORIES AND SCALE:

CONTRIBUTION: *The author presents original ideas on the topic demonstrating critical thinking and ability to draw conclusions based on the knowledge of relevant theory and empirics. There is a distinct value added of the thesis.*

METHODS: *The tools used are relevant to the research question being investigated, and adequate to the author's level of studies. The thesis topic is comprehensively analyzed.*

LITERATURE REVIEW: *The thesis demonstrates author's full understanding and command of recent literature. The author quotes relevant literature in a proper way.*

MANUSCRIPT FORM: *The thesis is well structured. The student uses appropriate language and style, including academic format for graphs and tables. The text effectively refers to graphs and tables and disposes with a complete bibliography.*

Overall grading:

TOTAL	GRADE
91 – 100	A
81 - 90	B
71 - 80	C
61 – 70	D
51 – 60	E
0 – 50	F